

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ЗОВНІШНЬОТОРГІВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ

**Маменко К.М., здобувач вищої освіти групи Б2/1 ТЕК
Миколаївський національний аграрний університет**

Міжнародні комерційні операції залежно від виконуваних функцій поділяються на основні, котрі здійснюються між безпосередніми учасниками операції, та операції забезпечення (допоміжні, або просування товару), пов'язані з переміщенням товару до покупця. Операції забезпечення здійснюються або безпосередньо самими продавцями (експортерами) і покупцями (імпортерами), або іншими фірмами й організаціями на підставі окремих угод за відповідну винагороду.

Зовнішньоторговельні операції є складовою частиною саме основних комерційних операцій. Вони посідають значне місце в зовнішньоекономічній діяльності та характеризуються великим розмаїттям, оскільки здійснюються за трьома абсолютно різними напрямками: товарним, надання послуг та обмін продуктами інтелектуальної власності [1]. Це дає підстави зазначити, що саме цей вид здійснення зовнішньоекономічної діяльності є найбільш перспективним для подальшого розвитку, як економіки в цілому, так і сільського господарства.

Загальновідомо, що близько 80% зовнішньоекономічних операцій припадає на здійснення зовнішньоторговельних операцій [2]. Економічну сутність торгівлі визначають, по – перше, як перерозподіл результатів людської праці від однієї стадії виробництва до іншої, і, по – друге, як передачу товарів від виробників споживачам.

Зовнішньоторгові операції мінялися й ускладнювалися в міру розвитку зовнішньої торгівлі. Першими операціями, які склалися до появи грошових знаків, були операції обміну. Пізніше, з появою грошей, операції обміну були витіснені операціями купівлі-продажу, котрі переважають і в наші дні. Однак форми і види зовнішньоторгових операцій продовжують розвиватися й вдосконалюватися.

Відповідно до схеми товароруху, а також характеру міжнародно – економічних відносин у міжнародній практиці виокремлюють п'ять основних видів зовнішньоторговельних операцій: експортні, імпортні, реекспортні, реімпортні та зустрічна торгівля [3]. Найбільш характерними для сільськогосподарських підприємств є наступні зовнішньоторговельні операції (рис. 1)

Рисунок 1 - Структурна модель зовнішньоторговельних операцій в АПК

Докладніше розглянемо зовнішньоторговельні операції, притаманні сільськогосподарським підприємствам.

Експортна операція являє собою діяльність, спрямовану на продажів і вивіз за кордон товарів для передачі їх у власність іноземному контрагенту, це може бути вивіз за кордон як товарів національного походження, так і значною мірою перероблених в країні з метою їх продажу. Експортні операції, як складова частина зовнішньої торгівлі є найважливішим джерелом одержання прибутку сільськогосподарських підприємств. Імпортні операції вчені визначають, як закупівлю і ввіз іноземних товарів для подальшої їх реалізації на внутрішньому ринку своєї країни чи використання підприємством-імпортером.

Зустрічна торгівля - це торговельні угоди, при яких продаж певного виду товарів (послуг) є умовою придбання інших товарів або послуг [4].

Таким чином, зовнішньоторговельні операції охоплюють різноманітні сфери взаємовідносин економічного, фінансового та правового характеру між партнерами, які здійснюються на основі укладання зовнішньоторговельних угод.

Список використаних джерел

1. Друзяка А. Проблемные вопросы экспортно-ориентированной инфраструктуры зернового рынка / А. Друзяка // Хранение и переработка зерна. - 2012. - №10 (160). - С. 19-22.
2. Кьостер У. Основи аналізу аграрного ринку / У. Кьостер; наук. пер. О.Нівьєвський. - К.: Видавництво АДЕФ-Україна, 2012. - 486 с.
3. Олексієнко А.О. Політика державної підтримки сільського господарства в умовах СОТ А.О. Олексієнко // Економіка АПК. -2010. - №4.- С. 26-30.
4. Штель Н. Я. Експортний потенціал України та її АПК. Електронний ресурс – Режим доступу: <http://udau.edu.ua/library.php?pid=273>

Науковий керівник – Мельник І.О., канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств